

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE CIRURGIA DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR ANATÓMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinàries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Els fets del 19 d'agost a Girona

(De l'extracte oficial de les sessions del Congrés corresponent a la del dia 14 d'octubre de 1916)

PARLA EN VENTOSA I CALVELL

El señor VENTOSA: Pido la palabra.

El señor PRESIDENTE: La tiene su señoría.

El señor VENTOSA: Señores diputados, pensaba haber formulado una pregunta y un ruego en el mismo sentido y con motivo de los mismos hechos que ha dado lugar al ruego del señor Domingo, y si no lo había hecho era porque no estaba presente en la Cámara el señor ministro de la Guerra; pero toda vez que el señor Domingo ha hablado del asunto, no puedo menos de ocuparme de él para asociar mis palabras a las suyas y mi ruego al que él ha formulado.

El señor Domingo ha relatado los hechos que ocurrieron en Girona el día 19 de agosto, y dice el señor ministro de la Gobernación que esa información es inexacta y que es más veraz la suya. Perdóneme el señor ministro, pero las informaciones de S. S. no me merecen gran fe. (El señor ministro de la Gobernación: Lo siento mucho.) Es el caso que los hechos relatados por el señor Domingo, en síntesis, en lo substancial, constan en un documento oficial suscrito por el Ayuntamiento de Girona, presidido por un alcalde liberal, amigo de S. S., confirmado y corroborado en reunión magna de todas las autoridades de Girona, con asistencia incluso de la autoridad eclesiástica, con la agravante de que antes de ocurrir esos sucesos, el señor obispo de Girona había tenido que dirigir una comunicación a la autoridad militar quejándose de los abusos a que ha hecho referencia el señor Domingo. Y con estos antecedentes, se produjeron los sucesos.

No piensa S. S. que, si esos sucesos hubieran sido provocados por el dios Amor (Rumores.) o por algunas de-

masías de los paisanos o por alguna agresión de la población civil contra los militares, no se hubiera producido en Girona esa unanimidad de espíritu público que se ha producido para protestar? Cree S. S. que entonces a la protesta del Ayuntamiento se hubieran unido todos los Diputados de la provincia, incluso los liberales, todas las Sociedades de Girona, todas las Agrupaciones políticas y sociales de aquella ciudad? Naturalmente, porque el hecho constituye un atropello y un atentado intolerable. (El señor Presidente agita la campanilla.) No tema el señor Presidente, me limito a referir los hechos y voy a procurar no inferir agravio a nadie.

Yo respeto, como el que más, el uniforme del Ejército, y tengo para él toda la consideración; pero creo que son dos cosas completamente distintas el Ejército y el militarismo, y que la forma peor, más grave y abusiva del militarismo es la solidaridad de todos los militares en los abusos que puedan cometer algunos. (Asentimiento en la izquierda.) Porque esto es lo peor que puede ocurrir para el Ejército, y en interés de éste, las autoridades militares y civiles deben imponer, cuando se produce una transgresión de esa naturaleza, que no puede estar amparada por el honoroso uniforme militar, una sanción severa, porque el Ejército no vive sólo de la fuerza y de la coacción, sino principalmente del respeto y del amor de todos los ciudadanos.

Y aquí, señor ministro de la Gobernación, resulta que han pasado dos meses y que no se ha deducido ninguna responsabilidad. Había responsabilidades de dos clases: responsabilidad gubernativa y responsabilidad judicial, y esta es la hora en que no se ha hecho efectiva ni una ni otra. Decía S. S. que habían sido trasladados algunos oficiales, y yo digo que este es el cargo

más tremendo que puede formularse.

El señor PRESIDENTE: Señor Ventosa, está S. S. desarrollando una interpelación.

El señor VENTOSA: Perdóneme S. S. Voy a terminar muy pronto mi ruego. En 19 de agosto ocurrieron estos sucesos en Girona, y de ellos resultaron 14 heridos, algunos de ellos de gravedad, y yo digo: si las informaciones de S. S. fuesen exactas, y si los militares que intervinieron en los sucesos hubieran sido completamente inocentes, ¿a qué venía el traslado? Y si eran culpables, el traslado, por un hecho del cual resultaron 14 heridos, algunos de gravedad, ¿es sanción suficiente. Por lo mismo, aquí estamos esperando a que venga el restablecimiento de la justicia. El pueblo ve que hay dos pesos y dos medidas, comparando lo que ocurre en este caso con la aplicación vergonzosa de la ley de Jurisdicciones en muchos otros casos a los paisanos; y siente estremecimientos de indignación ante el agravio impune y ante la negación de justicia; y todos nosotros, señor ministro de la Gobernación, nos sentimos heridos en nuestra condición de hombres civiles y en nuestra dignidad de ciudadanos.

Es cierto que cuando ocurrieron los hechos el pueblo de Girona, representado por su Ayuntamiento, procediendo con gran prudencia y con gran medida, puso el caso en manos del capitán general, autoridad dignísima y persona caballerosa, para la cual tengo todos mis respetos.

No le inculpo de la dilación a él, porque incluso el propio capitán general no puede moverse como quizá le impulsarían a hacerlo los propios estímulos de su conciencia; pero el pueblo de Girona, al mismo tiempo que hacía eso, protestaba, energicamente, y el pueblo de Girona y su Ayuntamiento se le ofreció hacer justicia, y pasa el tiempo y la justicia no se hace y los hechos quedan impunes. Por eso nosotros reclamamos aquí, para que nuestras palabras sirvan de excitación y estímulo al Gobierno, con la advertencia respetuosa ahora, de que si pasa más tiempo y siguen los hechos impunes, nosotros formularemos energicamente nuestra protesta y elevaremos nuestra voz tanto como sea preciso para conseguir que se haga justicia.

El señor VENTOSA: Pido la palabra.

El señor PRESIDENTE: La tiene su señoría para rectificar.

El señor VENTOSA: Dos palabras nada más, señor ministro de la Gobernación, porque no es este el momento de contrastar y discutir informaciones. Si llega el caso de tener que explicar una interpelación sobre estos hechos, procuraremos traer los documentos que demuestren la realidad de las afirmaciones que aquí se hacen. (El señor

ministro de la Gobernación: Eso haremos todos.) Estas palabras de ahora sirven nada más que de excitación y estímulo al Gobierno.

Me preguntaba S. S. si conozco algún caso en que en dos meses se haya terminado el sumario y fallado una causa. No pedía esto. Yo contesto a su señoría con otra pregunta: ¿es que hay algún procesado de los agresores en los sucesos de Girona? (El señor ministro de la Gobernación: Eso no me consta; no puedo, por tanto, contestar a su señoría.) Es que no lo hay. Por consiguiente, claro está que en el orden judicial no se ve ni el principio de una exacción de responsabilidad, y en el orden gubernativo no basta, señor ministro de la Gobernación, para dar una satisfacción a la población ni para dársela a la justicia, que es más, ese simple traslado de dos o tres oficiales que pudieron intervenir en los hechos. Es que desde luego se dibujaba en ellos una responsabilidad evidente, que es la del gobernador militar de Girona, que no supo o no pudo prevenir lo sucedido (me refiero al que estaba desempeñando el cargo en el momento de ocurrir los hechos), y esa responsabilidad no se ha hecho efectiva.

Nosotros dirigimos ahora esta excitación al Gobierno: S. S. dice que va a hacer justicia, pero crea S. S. que es de muy mal efecto, no solo para los que formulamos esta pregunta, sino principalmente para la ciudad de Girona, que, como principio de esa justicia, el señor ministro de la Gobernación, negando la verdad de nuestras informaciones respecto a los hechos que a toda la ciudad consta que son exactos, se convierte inconscientemente, sin quererlo, en defensor de los que cometieron aquellos atropellos. Negar la certeza de nuestros relatos es negar la realidad de cómo aquellos hechos ocurrieron.

Y no digo más, sino insistir en lo que he dicho antes, haciendo presente a S. S. que en estos casos la rapidez y celeridad con elementos esenciales de justicia. No es mucho demandar que en el transcurso de dos meses se proceda, se haga alguna cosa, y no puede servir de excusa de la lenidad esa cuestión de competencia promovida entre las jurisdicciones civil y militar, que bien pudiera ser uno de tantos expedientes dilatorios, como todos conocemos, para tener paralizados unos procedimientos judiciales.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

Al nord del Somme els francesos han organitzat durant la nit el poble de Saily-Saillise i han consolidat les posicions conquerides als voltants de aquesta localitat. Contraatacs alemanys, procedents del seriu proper

de Saillise, han sigut continguts pels tirs francesos. Els guanyats d'aquests són íntegrament mantinguts. Al sud del riu, els francesos feren nous progressos entre Maissonnet i Biache. A la Loréna ha estat rebutjat un cop de mà alemany contra la trinxera francesa de Bitres (norest de Luneville). Els avions francesos atacaren amb ametralladores durant les operacions del sud del Somme les tropes alemanyes de la regió de Bacheis. Els anglesos han extès el seu front al nord de Guédecourt i han fet més de 150 presoners.

En tot el front belga lluita d'artilleria, adquirint certa violència a la regió de Boesinghe.

Els russos han rebutjat atacs al sud-est de Czeryany, prop de Bolchowze i al nord de Korinitza, on continua la lluita amb tenacitat; han fet presoners al nord de Kooropatkini, i contingut tots els atacs a Kerechmezo i Dornavatra.

Al Cáucus, els russos han rebutjat amb grans pèrdues per l'enemic, atacs al mont Souindag.

Després d'haver vençut les darreres resistències de l'enemic, els italians varen atacar les línies del nord del Passubio i varen apoderar-se del fort reduït de dita muntanya, fent alguns presoners i anorreat dugues columnes austriacques. Durant el matí els austriacs entraren en el reduït de «Le Dent», però foren immediatament expulsats, deixant en poder dels italians un centenar de presoners i un obús de 105. Al Carso, els italians feren alguns presoners i s'apoderaren d'algunes ametralladores durant petits reconeixements. Duels d'artilleria en el restant del front.

Els serbis continuen obtenint avantatges en quasi tot el front. A la vora esquerra del Cerna han pres en un brillant combat el poble de Brod, fent presoners. A l'ala esquerra dels exercits aliats continua la violenta lluita d'artilleria.

Els romanesos han rebutjat nombrosos atacs, especialment a les valls de Uzul, Burey i Olt. Continuen els violents combats en alguns punts, singularment a la vall de Ostur, on han sofert considerables pèrdues els austriacs alemanys. A la Dobruja duels d'artilleria.

De Sport

FUT-BOL

Cal rectificar la notícia que ahir donàrem.

L'«Internacional» diumenge que vé no jugarà amb el «Deportiu».

Quan tot ja estava tractat, surt improvisadament l'«Internacional» amb uns requisits que no eren del tracte i si verdaderament unes exigències, quedant, doncs, aixís, en suspens la iniciativa del «Deportiu».

Tal volta s'arregli, no sense fer el «Deportiu» un sacrifici més, i si no demà, un altre diumenge veurem als verds-blanc a Reus.

S. S.

Una Exposició Gaudí a Reus

El pròxim diumenge, dia 22, a la tarda, s'inaugurarà al Centre Catòlic una exposició de documents gràfics de l'obra capdalenca de Gaudí, eximí fill de Reus, amb una conferència pel distingit arquitecte barceloní en Francesc Folguera, devot deixeble del Mestre.

La figura del genial arquitecte és tan gran, les proporcions de la seva obra tan vastes, que tot desig de crítica es desvaneix, per a fer naixer en nostres esperits sentiments de pregona admiració pel Mestre, i un gran amor a la seva Obra.

Tota la generositat d'ideal, tota la grandesa de la nostra Renaixença, té una incomparable plasmació en aquest Temple, l'únic i més gran intent idealista que en la restauració religiosa s'intenta en tot el món.

Per les joventuts nacionalistes, és un vif exemple d'heroisme, de fortitut, d'arrelada fe. Ens allissona en la humilitat del petit esforç, tant com en la amplada d'horitzons, en l'alçaria de nostres infinites ansies de perfecció.

A la ciutat de Reus, que té el gran honor de comptar entre'ls seus fills a l'il·lustre arquitecte Mediterrani, correspon donar una mostra de civilitat, admirant el seu esforç gegantí i ajudant al Mestre amb devot esforç a realitzar el seu somni.

X

Pe'l Teatre Català

Es que tot ho podem dur a terme menys el casal on s'hostatja el nostre teatre amb tota senyoria?

X

... ens hem de juramentat fent de totes les voluntats una sola aspiració: el teatre, l'edifici, que hem de tenir vulgas que no, i pesi a qui pesi.

R. VILARÓ I GUILLEMÍ.

Prou estar a mercé d'empresaris jueus que no més miren del teatre la part econòmica, i solzament guarden el nom «registrat» del nostre teatre nacional per si un altre dia es pot aprofitar l'ocasió d'un altre alçament de l'esperit català, avui decaigut, per a fer un bon negoci!

Basta ja de que'l nostre teatre hagi d'anar a lloguer i encara no trobi formalitat en els propietaris, com si fos un llogater mal pagador!

Me sembla extrany com encara no hi ha hagut en tot Barcelona la mà de un jove exaltat que amb un cop de pedra fes caure a bocins el rótul que ostenta el Romea, com una burla a la seva víctima.

Aneu predicant seny i aplacant els nervis del jovent, homes representatius del catalanisme; que dia arribarà que ni ens tornarem rojos davant de l'afrent mes gran!

Perque, mentres Barcelona, cap i casal de Catalunya, passa per la vergonya de tenir, com un poble instal·lat al marge de la barbarie, tres places de braus; i no pot tenir un casal propi per al Teatre Català?

Com és que una gran ciutat amb ribets d'europèisme com la dolça Barcelona que ha sapigut aixecar el majestuós Palau de la Música Catalana, que té en construcció el magnífic temple de la Sagrada Família; l'aristocràtic Liceu i nombrosos monuments; com és que a la capital de Catalunya els aficionats a nedar tenen casal propi, i en té el patriòtic Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria; com és, com es pot tolerar sens que'ns caigui la cara de vergonya que la barba festa exòtica del martiri dels bous, la màxica, la religió catòlica, el teatre foraster, els nedadors, la catalaníssima dependència mercantil, tots i tothom pugui tenir i tingui casal propi i no en tingui el teatre nacional, el teatre català?

Es que per tot hi ha diner menys per a aixecar un palau per al nostre teatre on pugui estar a cobert de mercaders sense patriotisme?

O és que encara no ha sortit qui es posi al davant per a encaminar una tan injustament descuidada obra?

Barcelona té el deure, que no pot eludir davant de Catalunya, d'aixecar un temple a la Talía Catalana, per que ella es una i de les principals manifestacions de la nostra personalitat nacional.

Mans a l'obra; a complir un deure i a borrar una vergonya.

ESTEVE MASSAGUÉ.

Gazeta del treball

Conflictes obrers

Com suposàvem ahir, els lampistes de Tarragona han acceptat la fórmula d'arranjament del conflicte proposada pels patrons.

—Ha quedat resolta la vaga de la fàbrica del senyor Vila, de Barcelona. El fabricant ha donat completa satisfacció als obrers.

—Els tipògrafs de Granada, empleats en els periòdics, han plantejat la vaga, reclamant augment de jornal. Els diaris d'ahir sols publicaren una fulla.

Varies noves

La Federació d'agricultors de la província de Tarragona ha convocat un Congrés per al dia 6 de novembre. En aquesta assemblea, que se celebrarà en el Centre de Societats Obreres de Reus, ha de tractar-se de la reorganització de l'esmentada Federació.

—L'autoritat civil que tramitava les causes que se seguïen amb motiu de la darrera vaga ferroviària contra Miquel Mestre, d'aquesta ciutat, i Miquel Guerrero, de Tarragona, s'ha inhibit a favor de l'autoritat militar. Guerrero, per ordre del jutge militar, ha designat ja el seu defensor.

—Els cambrers de Tarragona estan fent treballs per a organitzar-se en societat de resistència.

SETMANA DEPORTIVA — FESTES POPULARS

Ahir se posaren en circulació els programes de les festes de la pròxima setmana, dels que la Comissió de festes ens en ha enviat varis exemplars.

La portada, original del conegut dibuixant *Vidi*, és apropiadíssima per a aquestes festes.

Per sa ben acabada com luxosa presentació en paper «couché», han sigut molt ben rebuts.

La festa del Tennis que tindrà lloc dijous 26 en el camp del Sport-Reus, promet veure's en extrem concorreguda, doncs són moltes les famílies de nostres entusiastes sportmens que han promès la seva assistència.

Entre'ls premis que figuren per a aquest certamen deportiu, hi ha les magnífiques copes del M. I. Sr. Arquebisbe de Tarragona i la de don Félix Bueno.

Per a les carreres de moto-cicletes, side-cars i cicle-cars que'l diumenge a les 8 del matí s'efectuarán, están inscrits la majoria de nostres motoristes, els que sortint de la plaça de Prim, recorreran tres voltes el circuit de Reus, Riudoms, Montbrí, paré Samá i Reus, en lluita de regularitat.

Avui en alguns importants comerços s'exposaran les valioses i artístiques cintes que per als certàmens deportius han ofert nostres més distingides dames.

TORNEM-HI AMB EL SENYOR PALLEJÀ

Ens conta el senyor Pallejá que nosaltres sempre hem tingut certa predilecció per al senyor Ambrós i per a ell; que n'hem fet burla i escarni, que els hem injuriat i calumniat. Poc a poc; nosaltres si com a érem a l'Ambrós fou per les seves «alcaldades», pels seus mancaments a la llei i a l'interés públic, firmant a espatlles de l'Ajuntament l'escriptura de les aigües, sospentent acords consistorials, i per sa manca d'ideat per al càrrec, que posava a Reus en ridícul, etc. Però una vegada fora de l'Alcaldia i de Casa de la Vila, ja no hem tingut per que ocupar-nos de l'Ambrós ni'ns en hem ocupat fora en l'imprescindible cas d'haver-hi de fer referència per alguna causa o motiu justificats.

Lo mateix podem dir del senyor Pallejá. D'aquest senyor ja ens en havíem oblidat; pero ha sigut ell qui, sortint del seu ostracisme, ha romput les primeres llances contra nosaltres, inaugurant en «Las Circunstancias» una secció purulent intitulada «Chispazos», des de la qual no sols tracta aquell fracassat de donar lliçons de bon govern i bona administració als nostres regidors i diputats provincials, sino que'ls insulta i els moteja grollerament i els acusa en fals d'actes que no han comès, de gestions que no han realitzat, com el nomenament de la célebre brigada eventual.

Nosaltres al senyor Pallejá quasi sempre ens l'hem pres en broma, per que no n'hi ha per menys tractant-se de qui es tracta. Aixó és lo que més molesta al senyor Pallejá, que se'l prengui en broma; pero nosaltresquina culpa hi tenim en que sigui tan llonsa com és, en que tingui la mania d'escriure sense sapiguer quasi de confegir!

Per altra part, el senyor Pallejá diu que nosaltres hem donat an ell i als seus amics mil i una ocasió per a portar-nos als Tribunals i que no ho han fet per que ells no apelen an aquests procediments «ruïnes y cobardes». Com si fos «cosa de otro jueves» la querrela den Nongués, les pels regidors possibilistes intentades quan eren majoria a l'Ajuntament i pel mateix Pallejá interposada com alcalde accidental contra en Bonaventura Miró! No, ells no apelen an aquests procediments «ruïnes y cobardes», i no més cal examinar per a convence's les actes de l'Ajuntament, on hi ha acords en ferm per a querellar-se contra FOMENT.

¿Que amb excepció de la querrela del senyor Nongués, les altres no's portaren a cap? Es veritat, pero ens consta que no fou per que ens perdonessin la vida, sino per por al ridícul o cosa pitjor per a ells.

El senyor Pallejá diu que estigué a punt de «reventar de risa» quan sentí del nostre director en l'acte de conciliació preparatori de la querrela pel senyor Pallejá anunciada, que quant se deia en l'article objecte de la querrela anava dirigit al suposat autor dels «Chispazos» de «Las Circunstancias» que transcrivíem en part i comentàvem.

I doncs que, senyor Pallejá? ¿Es que vosté, per ventura, s'ha declarat autor d'aquells «Chispazos»? Vosté en l'acte de conciliació per la querrela contra «Las Circunstancias» interposada per aquells «Chispazos», contestá com un palurdo: —Jo sóc home de molta feina, i no m'he pogut enterar encara de qui és l'autor. Allavors, el senyor Estivill que l'acompanyava li digué quelcom a l'orella, i vosté continuá: —De totes maneres ja me n'enteraré.

Així és que vosté per als efectes de la querrela interposada contra «Las Circunstancias» se reserva el nom de l'autor dels «Chispazos» i pels comentaris que'ns mereixeren aquests vosté se dona per al·ludit i procedeix contra nosaltres.

No n'volem sapiguer d'altra ni voldran sapiguer d'altra segurament els Tribunals per obrar en justícia.

Informació

Ans d'ahir fou posada en llibertat Rosa Aguiló Brú, viuda del desgraciat Alfons Llauredó Martí, assassinat el prop passat diumenge a Montroig.

El Josep Alsina Bellovi, a qui se suposa aimant de la Rosa Aguiló, continúa empresonat, si bé, segons se'ns diu, cap declaració ha fet que'l comprometí.

Avui a les 10 de la nit quedarà tancat en el Centre de Lectura l'abonament a les funcions teatrals en dies festius i seguidament començarà el despatx de localitats per a les funcions de tarda i nit que se celebraran demà.

Per la tarda se posarà en escena el drama «La mare» i per la nit «La bona gent» i «El triomf de la carn».

Demà i demà passat se celebrarà a Valls un concurs de bestiar, en el que es concediran diferents premis.

Presidirà el jurat l'inspector provincial d'higiene i sanitat pequaries don Salvador Martí.

El ball que com totes les tardes dels dies festius se celebrarà demà al Foment Republicà Nacionalista anirà a càrrec de l'aplaudida Banda Municipal.

Teatre Centre de Lectura

Gran Companyia còmic-dramàtica

de la que'n formen part les notables artistes

Senyores Fremont, Verdier i Fornes

i els senyors

Viñas, Ginestet, Bové, Pallach i Santacana

DEBUT EL PROPER DIUMENGE, DIA 22 D' OCTUBRE
FUNCIONS TARDA I NIT -- ENTRADA PER LA PLANTA BAIXA

Vegi's la llista de Companyia i preus, en la Secció d'Espectacles

:: :: QUEDA OBERT L'ABONAMENT :: ::

:: :: EN LA CONSERGERIA DEL CENTRE :: ::

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De vendá:

Armengol Mariné, plaça de Prim.

S'ha reunit a Tarragona el jurat per a otorgar dos premis de 250 pessetes al mestre i al sacerdot d'aquesta província que més s'hagin distingit per son amor a l'arbrat, premis creats pel senyor arquebisbe, havent sigut concedits al mestre de la vefna capital don Pau Delclós i a l'arxiprest de Falset don Josep Maria Dalmau. Els concursants eren set sacerdots i tres mestres.

A l'Ateneu Obrer s'hi ha obert una nova classe d'ensenyança: la d'anglès, que explicarán en Víctor Fonseca i un competent suplent tots els dilluns i dimecres d'un quart de deu a un quart d'onze.

Definitivament el dia 4 de novembre pròxim s'inaugurarà la temporada de hivern en el Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

Ha tingut entrada al tribunal provincial un plet contenciós-administratiu contra l'anunci de subasta de finques per debits del contingent provincial de 1914, perteneixents als recurrents don Josep Freixa i don Pere Granja.

EDUARD RECASENS

ARRAVAL SANTA AGNA, 55. TELÉFON 108

Negoció els cupons venciment
15 de novembre pròxim

Compra i venda de tota classe de valors de cotisació corrent.—Compra i venda de paper estranger.—Compra de bitllets de Banc estrangers i monedes d'or nacionals i estrangeres.—Descompte de tota classe de cupons.—Ordres per a les Borsés de Barcelona, Madrid i París.

Segons acord de la Comissió provincial, l'arrendatari del contingent ha declarat incursos en apremi a tots els Ajuntaments d'aquesta província per no haver ingressat en el període voluntari les quantitats senyalades a cada un.

Durant el prop-passat mes de setembre per l'Estació Enològica d'aquesta ciutat se resolgueren 57 consultes sobre enologia, 84 sobre viticultura, 29 sobre ensenyança, 48 sobre assumptes tècnic-comercials, 52 sobre agricultura general i 58 sobre altres temes diversos.

S'analitzaren, a petició del públic, 86 vins, 19 misteles, 2 alcohols, 1 tartrat de calç, 1 àcid tartàric, 1 àcid sulfurós, 7 superfosfats, 2 sulfats amoniacs i un abono complet.

A més se comprovaren 7 aparells i es doná tractament per a 5 vins defectuosos i 10 vinyars malalts.

LA VANGUARDIA

DIARI INDEPENDENT

Per a anuncis, subscripció, venda, repartiment, dirigir-se exclusivament la corresponsal, Josep Deu, arraval baix Jesús, 8, accessori, tenda «La Vanguardia».—REUS.

En vista de les repetides queixes referents a que molts caçadors perseguixen i maten a les orenetes, quins insectívors tan notoris beneficis produeixen a l'agricultor, a l'extrem de que en algunes nacions s'imposen penes severes als que destrueixen els nius i maten aquells aucells, el senyor governador crida l'atenció dels

alcaldes d'aquesta província, guarda civil, agents i demés dependents de l'autoritat, per a que prohibeixin i evitin la caça de dites aus, donant compte dels que contravinguessin aquesta ordre.

Pel rectorat han sigut expeditos els títols de Batxiller a favor de don Ferrán de Querol de Durán i don Bonaventura Magriñá Compte, alumnes de aquest Institut general i tècnic.

Per al dia 28 del corrent està convo cada la Diputació provincial.

MODES
R. Camps

Modista de sombreros
Exposarà els últims models de l'actual temporada per a senyores i noies, en l'Hotel de Londres del 23 al 25 de l'actual.

A Barcelona: Córcega, 244, pral.

S'ha disposat que per a poguer cobrar els seus habers del mes de novembre els individus de les classes passives és indispensable presentin a l'Intervenció d'Hisenda la seva cédula personal.

El dia 31 de l'actual mes acaba el terme per a sol·licitar de la Mancomunitat Catalana l'instal·lació de Biblioteques Populars a les poblacions de Catalunya, segons les Bases establertes.

FRANCISCO PRIUS DEMESTRE
Corredor de Comerç Col·legiat
Arraval Santa Agna, 57.—Teléfono n.º 5
CANVI - VALORS - CUPONS
Negoció els cupons venciment 15 novembre.

Comunica la guardia civil de Montblanch que intencionadament fou incendiada la casa de camp de don Josep Valls, situada en el terme municipal de la Riba, acudint els veïns de Rojals, Farena i Pinatell, que sofocaren el foc. Junt a la porta se trobaren gavelles de ramatge enceses.
El jutjat instrueix diligències.

En venda

Se ven un acreditat establiment de Sabateria situat en un punt cèntric d'aquesta ciutat.
Informes en aquesta impremta.

Espectacles

Centre de Lectura

Temporada de 1916 a 1917.—Companyia de declamació dirigida pel primer actor don Joaquim Vinyas i de la que'n forma part la notable primera actriu donya Elvira Fremont.—Inauguració: Diumenge dia 22 d'octubre.

LLISTA del personal artístic per ordre alfabètic

Actrius.—Fornés Josefina. Fremont Elvira. Gassó Laura. Puig Maria. Verdier Antonia.—Per a papers especials neña Julia Bové.

Actors.—Aguiló Antoni. Alcoy Josep. Benet Josep M.º. Bové Enric. Ginestet Emili. Pallac Francisco. Santacana Joan. Vals Francisco Vinyas Joaquim.—Sastreteria, Gabriel Riba. Perruqueria, J. Viñas. Maquinaria, Carbonell i Alcaraz. Electricista, Josep Lozano.

PREUS diaris per a les funcions de nit.—Palco platea amb 4 entrades, 6 ptes.—Id. principal amb 4 id., 4'50.—Butaca platea amb entrada, 1.—Id. circular amb id., 0'69.—Davantera de grada, 0'40.—Entrada a localitat, 0'35.—Entrada general, 0'30.

PREUS diaris per a les funcions de

tarda.—Palco platea amb 4 entrades, 4 ptes.—Id. principal amb 4 id., 3.—Butaca platea amb entrada, 0'75.—Idem circular amb id., 0'40.—Davantera de grada, 0'30.—Entrada a localitat, 0'25.—Entrada general, 0'20.
(Tots els impostos, a càrrec de l'Empresa).

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui. Esplèndid programa. Preus i hores de costum.

Gran concert per l'Orfeó Tarragoní, prenent-hi part les tres seccions de senyorettes, homes i nois, dirigits pel mestre director en Josep Gols, amb la cooperació dels professors n'Antonia Quesada i en Lleó Ferrater, que tindrà lloc el 25 de l'actual, a tres quarts de deu de la nit en punt.

PROGRAMA

Primera part.

I. Himne a la Senyera	Gols
II. L'hereu Riera	Cumellas
III. Sota de l'olm	Morera
IV. Montanyes de Canigó	»
V. Barcarola	Gols
VI. El rossinyol	Mas i Serracant
VII. El mariner	Sentís
VIII. Credo de la missa «Papa Marcello»	Palestrina

Segona part.

I. La cançó nostra (sardana)	Morera
II. En l'enterró d'un nin	Pérez
III. La filadora	Gols
IV. Cançó de Nadal	Romeu
V. Remordiment	Morera
VI. Oh! quin bon eco!	Lassus
(Segle XVI)	
VII. Vida gitana (amb orquestra)	Schumann
VIII. Al·leluja (amb orquestra)	Haendel
(Segle XVII)	

Nota important.—Es prega al públic que durant l'execució de les obres, se abstinguin de fumar i d'entrar a la sala d'espectacles.

SENSE aquesta marca

l'aparell **NO** és un «Gramófon»
: : **Catàlegs gratis** : :
— DIPOSIT DE RELLOTGERIA. — RELLOTGES DE BUTXACA — DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

PREUS

Paicos proscenis platea amb 4 entrades, 20 pessetes.—Idem id. primer pis amb 4 entrades, 12'50.—Idem idem segon pis amb 4 entrades, 6.—Idem platea amb 4 entrades, 10.—Idem primer pis amb 4 entrades, 7'50.—Idem segon pis, amb 4 entrades, 5.—Silló platea amb entrada, 2.—Butaca primer pis amb entrada, 1'67.—Llotja segon pis amb entrada, 1'25.—Entrada a localitat, 0'75.—Devanteres paraís, numerades, 0'50.—Entrada al paradís, 0'34.—Els impostos a càrrec del públic.

Advertencies.—Els senyors abonats a l'última Companyia tindran reservades respectives localitats fins el dia 22 a les 23.

No s'admeten encàrrecs, però s'extendeixen localitats en comptaduria sense augment de preu, tots els dies de les 18 a les 20.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Programa extraordinari. Preus i hores de costum.

Kursaal de Reus

Grans sessions de cine per a avui. Nou programa de cintes. Debut de la «Troupe Aragón Allegris».
Preus i hores de costum.

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Exit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

ENFERMETATS SECRETES
Tractament de la sífilis per l'aplicació **INDOLORA** del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang. (Dr. Wassermann)
DR. A. FRIAS. - Arraval baix de Jesús, 33. - Consulta de 3 a 4.

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia
Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL DR. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfaundier
OPERACIONS. - Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

La bombeta elèctrica POPE

Es distingeix de totes les altres per sa duració, llum blanca i poc consum

Representant exclusiu per la província de Tarragona **AGUSTÍ GIL**
Carrer Estanislau Figueres, 18. - Cafè del Brasil

Comerç de Ferreteria i Quincalla
Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Teléfono 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

COL·LEGI D'INTERNES DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER **Don Joan Ollé Vallés**
DIRECTOR ESPIRITUAL;
Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell
Capellà del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francés, Mecanografia, Solfeig i Piano.

— Entrada per la plaça d'Hércules —

“LA UNION COMERCIAL”
Companyia Anglesa de Segurs
Capital suscrit: Ptes. 73.750.000

RAM D'INCENDIS

AGENT A REUS I SON PARTIT
JOSEP VOLTAS DOMENECH
REUS.—Sant Pancrasi, 17, entr. (davant l'iglesia la Providencia)

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals caps.

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegitima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en caps de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basa at-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

No compreu trajos ni abrics sense abans visitar la

SASTRERIA QUERALT Monterols, 35. - Reus.

PURESA GARANTIDA

Obsequi als consumidors del "Cafè Pampa"

El CAFÈ PAMPA és cultivat i recolectat de llevor especial.—La torrefacció del CAFÈ PAMPA és tan perfecta en la concentració del seu propi aroma, que's considera com un dels més moderns avenços de la ciencia i l'industria.

Per cada compra de 100 grams (tres onces) de CAFÈ PAMPA se regala un bitllet dels següents

PREMIS

- Primer. Una magnífica figura de moviment i una moneda d'or de 25 pessetes.
- Segon. Un rellotge per a senyor i una moneda d'or de 25 pessetes.
- Tercer. Un rellotge de senyora i una moneda d'or de 20 pessetes.
- Quart. Una moneda d'or de 20 pessetes.
- Quint. Una moneda d'or de 10 pessetes.
- Sisé. Una moneda d'or de 5 pessetes.
- 21 premis de 2'50 pessetes cada un.

Els números premiats seran els que obtinguin el número igual o les 27 primeres sorts de la Loteria Nacional que se celebrarà a Madrid el dia 22 de desembre de 1916.

Agent exclusiu per a la venda a Espanya:

Román Marimón, Plaça de Catalunya, 7. - REUS

El "Cafè Pampa" se serveix en el BAR AMERICA

Dipòsit de l'exquisit Xocolate del RAM

No deixeu de pendre CAFÈ PAMPA i recomanar-lo als vostres amics

AROMA CONCENTRAT

GRAN DIGESTIU

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia llumínica. — Corisum veritat. Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos tres electricistes. Concessionari i dipositar per a Espanya i Portugal:

Plutarco Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35.—PROP. DE LES RAMBLES

Representant en aquesta provincia

JOSEP BALDRICH

SANT ELIÉS, 2, 2.ón, 1.ª REUS

SABATERIA

DE PERE ROIG

SUCCESSOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura - - Elegancia - - Solidesa - - Perfecció

CARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS